

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію

ЗАЦЕРКОВНОЇ ОЛЕНИ МИКОЛАЇВНИ

**“Патогенетичне обґрунтування ефективності
антибактеріальної терапії гострого панкреатиту”**

подану в спеціалізовану вчену раду Д 05.600.01

Вінницького національного медичного університету

ім. М.І. Пирогова МОЗ України,

на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук

за спеціальністю 14.01.03 – хірургія

Актуальність вибраної теми дисертації.

Проблематика науково-клінічних та експериментальних досліджень у сучасній медичній науці є різноманітною та багатоплановою. Проте, попри різноманіття напрямків, ціла низка тем залишаються актуальними протягом десятиліть через значну поширеність патології, несформованість фінального погляду на курацію пацієнтів з тим чи іншим патологічним станом. Однією із таких тем є гострий панкреатит. Неухильне зростання захворюваності на гострий панкреатит, високий рівень летальності та велика кількість ускладнень, нерідко призводять до інвалідизації пацієнта.

Дисертаційна робота Зацерковної О.М. присвячена актуальній проблемі консервативного лікування гострого панкреатиту. Незважаючи на наявність міжнародних та національних узгоджувальних документів з питань лікування гострого панкреатиту, імплементацію цих документів у буденну клінічну практику, підходи до консервативного лікування таких пацієнтів залишаються недосконалими.

Доведено, що майже у 25% хворих у ранні терміни захворювання трапляється інфікування тканин підшлункової залози як результат транслокації мікрофлори кишківника. А, отже, окрему увагу у комплексній

консервативній терапії гострого панкреатиту слід приділити антибіотикотерапії. Попри безліч досліджень направлених на вивчення можливості та необхідності застосування антибіотиків у пацієнтів із гострим панкреатитом, дане питання залишається відкритим.

Таким чином, тематика даного дисертаційного дослідження є безумовно актуальною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами.

Тема дисертації обговорена та затверджена на засіданні вченої ради Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова МОЗ України (протокол №4 від 09.04.2015 року).

Дисертація є фрагментом науково-дослідних робіт кафедри ендоскопічної та серцево-судинної хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І Пирогова «Розробка та удосконалення нових технологій у лікуванні хірургічних хворих із шлунково-кишковими кровотечами» (№ державної реєстрації 0117U000437, термін виконання 2014-2018) та кафедри клінічної фармації та клінічної фармакології Вінницького національного медичного університету ім. М.І Пирогова «Органопротекторна ефективність та безпека метаболічних коректорів у терапії коморбідних патологічних станів» (№ державної реєстрації 0114U000195).

Новизна дослідження та одержаних результатів.

Дисертанткою проведено науковий аналіз результатів використання антибактеріальної терапії у хворих на гострий панкреатит.

Встановлено в експерименті можливість корекції антибіотиками порушень гуморальної імунної відповіді, проявів гіперчутливості уповільненої типу, фагоцитарної та киснезалежної активності нейтрофілів периферичної крові у тварин з експериментальним гострим панкреатитом.

Уточнено характер і ступінь порушень імунного, цитокінового та антиоксидантної статусів у хворих гострий панкреатит.

Встановлено імуномодулюючу та антиоксидантну активність фторхінолонів.

Виявлено взаємозв'язок метаболічних та імунологічних ефектів, що викликаються фторхінолонами, зі змінами тяжкості стану хворих на гострий панкреатит.

Удосконалено модель експериментального панкреатиту, наукова новизна роботи підтверджена деклараційним патентом України на корисну модель.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Отримані в процесі виконання роботи дані не викликають сумнівів та переконливо свідчать про відповідність обраних наукових методів завданням дисертаційного дослідження. Результати досліджень, представлені у даній дисертаційній роботі, були апробовані на конференціях та наукових форумах різного рівня та отримали позитивну оцінку.

Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Наукові положення, сформульовані у дисертаційній роботі Зацерковної О.М., висновки та практичні рекомендації базуються на достатній кількості досліджень (обстежено 86 пацієнтів, госпіталізованих з приводу гострого панкреатиту). Групи дослідження сформовані коректно, з дотриманням вікової та статевої однорідності. Експериментальне дослідження проведено із дотриманням основних біоетичних норм. Дизайн експерименту дозволяє логічно та послідовно дослідити заплановані завдання. Методи, використані у ході роботи, є сучасними та адекватними до поставлених завдань. Обсяг проведених клінічних, лабораторних,

інструментальних досліджень, експериментальних досліджень, кількість одержаних результатів, застосовані методи статистичної обробки даних є у повній мірі достатніми для формулювання зважених наукових положень. На окрему увагу заслуговує коректне використання статистичних методів обробки даних малих вибірок та множинних порівнянь. Усе вищезазначене дозволяє оцінити одержані результати, висновки та практичні рекомендації як достовірні та обґрунтовані.

Зміст дисертації.

Дисертація відповідає типовій схемі, визначеній ДАК України. Дисертаційна робота викладена на 148 сторінках комп'ютерного тексту. Структура дисертації відповідає вимогам ДАК, так як містить вступ, огляд літератури, матеріали та методи, два розділи результатів власних досліджень, аналіз та узагальнення результатів досліджень, висновки, практичні рекомендації, список літератури, який включає 205 джерела, із яких 48 викладені латиницею та 157 – кирилицею. До складу дисертації входять 19 таблиць та 25 рисунків, які ілюструють викладені матеріали.

Актуальність проблеми висвітлена достатньо добре і переконує у важливості проведеного дисертантом дослідження.

Мета дослідження сформульована чітко та відповідає назві дисертаційної роботи.

Завдання дослідження за кількістю та формулюванням відповідають змісту дисертаційної роботи.

Огляд літератури складається із 3 підрозділів, викладений на 24 сторінках із використанням вітчизняних та закордонних літературних джерел різної давності. У разі, якщо це необхідно, було процитовано старі джерело, в яких проблема, що процитована висвітлювалася вперше у світовій науковій медичній літературі. Відбір літературних джерел та їх критичний аналіз

засвідчує професійний рівень та наукову підготовку дисертанта. Автор володіє сучасною інформацією стосовно висвітлених у огляді питань.

У **розділі 2** подано ретельну клінічну характеристику обстеженого контингенту пацієнтів. У розділі також перераховані методи дослідження, що використовувалися при виконанні дисертаційної роботи. Особливу увагу приділено експериментальній частині наукової роботи, в якій обговорено авторський перспективний метод моделювання гострого панкреатиту.

Розділ 3 присвячений викладенню експериментальних даних, що включені у дисертаційне дослідження. Так, детально описано результати дослідження запропонованої моделі гострого панкреатиту, а також дослідження імунного статусу та особливості його корекції в експерименті.

У **розділі 4** висвітлено клінічні аспекти дисертаційного дослідження. Значну увагу приділено вивченню впливу антибіотикотерапії на показники імунітету у людей.

Розділ 5 присвячено аналізу та узагальненню одержаних експериментальних та клінічних даних. Інформація, викладена у розділі, є логічною, послідовною, усі положення аргументовані та підтверджуються фактичним матеріалом. Грунтуючись на отриманих результатах дослідження, дисертант порівнює їх із відомими даними інших дослідників.

Висновки випливають з результатів проведених досліджень, у більшості сформульовані стисло та чітко, відповідають поставленим завданням.

Практичні рекомендації випливають із результатів проведених досліджень, сформульовані стисло та чітко.

Список використаних джерел оформлений згідно чинних вимог ДАК, відповідає посиланням у тексті дисертації.

Недоліки дисертаційного дослідження.

Переважна більшість недоліків відноситься до оформлення та методології викладення матеріалу, проте ні в якому разі не применшує значущості дисертаційного дослідження в цілому.

У дисертації зустрічаються граматичні помилки, невдалі мовні обороти, стилістично невдалі вислови, які інколи створюють труднощі у розумінні викладених наукових даних.

У огляді літератури слід окремим підрозділом виділити імунологію гострого панкреатиту, сучасний стан даного питання.

Розділи власних досліджень дещо перевантажені великими таблицями. Для більшої презентабельності матеріалу, доцільним було б частину таблиць розділити на менші за обсягом фрагменти.

Розділ “Аналіз та узагальнення” слід доповнити більшою кількістю власних роздумів.

Відповіді на деякі запитання одержані в процесі спілкування з дисертантом.

Висновок про відповідність дисертації вимогам п. 11 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 р. №656 щодо кандидатських дисертацій.

Дисертаційна робота Зацерковної Олени Миколаївни на тему “Патогенетичне обґрунтування ефективності антибактеріальної терапії гострого панкреатиту” є завершеною самостійною науково-дослідною працею, в якій отримано нові, науково аргументовані та обґрунтовані експериментальні та клінічні результати, і повністю відповідає спеціальності, за якою вона подана до захисту – Хірургія (14.01.03).

За своїм змістом, об’ємом, структурою та оформленням представлена дисертація відповідає основним вимогам, які ставляться до дисертаційних

робіт на здобуття наукового ступеню здобуття наукового ступеню кандидата наук.

На підставі проведеного аналізу наукової роботи вважаю, що дисертаційна робота Зацерковної Олени Миколаївни на тему: «Патогенетичне обґрунтування ефективності антибактеріальної терапії гострого панкреатиту» за актуальністю, науковою новизною, методичним рівнем, практичним значенням відповідає вимогам пункту п. 11 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 р. №656, а її автор, Зацерковна Олена Миколаївна, заслуговує присудженню наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.03 – хірургія.

Офіційний опонент:

Завідувач кафедри хірургії та судинної хірургії

Національної медичної академії

післядипломної освіти імені П. Д. Шупика,

доктор медичних наук, професор

Саволук С.І.

МОЗ УКРАЇНИ
 НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
 ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ П. Д. ШУПИКА
 Саволук С.І.
 ВАСВІДЧУЮ
 ІМЕНІ СЕКРЕТАР
 24.09.19

